

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ-ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235
ΚΙΝ:6977506705
E-mail: pzygouris@gmail.com

Γ Ν Ω Μ Ο Δ Ο Τ Η Σ Η

*Επί του προς την Ε.Δ.Ε.Υ.Α. με
αριθμ.πρωτ.εισ. 1647/11-4-2011
ερωτήματος*

Ερωτάται από τη Δ.Ε.Υ.Α. εάν υπέχει υποχρέωση να χορηγήσει νέα παροχή αποχέτευσης σε ακίνητο εντός σχεδίου χωρίς οικονομική επιβάρυνση για τους αιτούντες.

Με βάση τα πραγματικά περιστατικά τα οποία εκτίθενται στο ανωτέρω προς την Ε.Δ.Ε.Υ.Α. έγγραφο και ετέθησαν υπ' όψη μου, η απάντηση επί του ανωτέρω ερωτήματος έχει ως εξής:

Σύμφωνα με το άρθρ. 1 παρ. 1 του Ν. 1069/1980, οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου κοινωφελούς χαρακτήρα, τα οποία διέπονται από τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, εκτός αν άλλως προβλέπεται από το νόμο.

Μεταξύ των εσόδων της επιχείρησης είναι, σύμφωνα με το άρθρο 10, παρ. 1, περ. γ και δ, του Ν. 1069/1980:

γ. Το τέλος συνδέσεως μετά του δικτύου αποχετεύσεως.

δ. Η δαπάνη διακλαδώσεως και συνδέσεως προς τον αγωγόν υδρεύσεως και αποχετεύσεως.

Τα τέλη και δικαιώματα ύδρευσης και αποχέτευσης που επιβάλλονται από τις Δ.Ε.Υ.Α. έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα, έτσι ώστε η επιβάρυνση των υποχρέων πρέπει να είναι ανάλογη προς το κόστος των παρεχομένων υπηρεσιών. Σύμφωνα μάλιστα με το άρθρ. 25 παρ. 2 του Ν. 1069/1980, «τα εκ των τελών των υπηρεσιών υδρεύσεως και αποχετεύσεως έσοδα δέον υποχρεωτικώς να καλύπτουν τας αναγκαίας δαπάνας προσωπικού, λειτουργίας και συντηρήσεως των δικτύων, αποσβέσεις παγίων εγκαταστάσεων και τοκοχρεωλυσιών συναφθέντων δανείων.» (πρβλ. άρθρ. 17 Ν. 1080/1980 για τον προσδιορισμό των συντελεστών για τα ανταποδοτικά τέλη εν γένει από τους ΟΤΑ).

Εξ άλλου, σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 2 του Ν. 1069/1980, με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της επιχείρησης που εγκρίνεται από το δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο του δήμου ή κοινότητας στον οποίο ανήκει η επιχείρηση, εκδίδεται κανονισμός, με τον οποίο ορίζεται ο τρόπος λειτουργίας του δικτύου αποχετεύσεως και ιδίως τα υπόχρεα για σύνδεση ακίνητα, ο αριθμός των εξωτερικών διακλαδώσεων, για την αποχέτευση των ομβρίων

υδάτων των ακινήτων, για την αποχέτευση χαμηλών χώρων και επιφανειών, για τη διαδικασία σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης, για τη διακοπή των συνδέσεων, οι αντίστοιχες υποχρεώσεις γενικώς των ιδιοκτητών ακινήτων των κατοίκων και λοιπών οργανισμών ή επιχειρήσεων κοινής ωφελείας, καθώς και τα σχετικά δικαιώματα των οργάνων της επιχείρησης, το μήκος συνδέσεων για ακίνητα που έχουν προσόψεις σε περισσότερες από μια οδούς που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του τέλους σύνδεσης, ο τρόπος υπολογισμού της επιβάρυνσης των ακινήτων στο ίδιο οικόπεδο στο οποίο υφίσταται κάθετη ιδιοκτησία, ο τρόπος κατασκευής από την επιχείρηση της εξωτερικής διακλάδωσης για τη σύνδεση ακινήτων, των οποίων οι υπόχρεοι για αυτό δεν υποβάλλουν μέσα στην προθεσμία που έχει τάξει η επιχείρηση τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εκτέλεση της σύνδεσης και για την είσπραξη των δαπανών συνδέσεων στην περίπτωση αυτή, καθώς και κάθε λεπτομέρεια σχετικά με τη λειτουργία, συντήρηση και εκμετάλλευση των έργων της επιχείρησης.

Με βάση την ανωτέρω νομοθετική πρόβλεψη εκδόθηκε ο Κανονισμός Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης Δ.Ε.Υ.Α., όπως νόμιμα δημοσιεύθηκε, ο οποίος διαλαμβάνει τις ακόλουθες σημαντικές για το υπό κρίση ζήτημα διατάξεις:

Άρθρ. 4, παρ. 2: Κάθε ακίνητο είτε πρόκειται για οικοδομή είτε για άλλη εγκατάσταση συνδέεται υποχρεωτικά με το δίκτυο αποχέτευσης στον αντίστοιχο δρόμο του σχεδίου πόλεως ή εντός οικισμού.

Άρθρ. 5, παρ. 1: ...Οι εξωτερικές διακλαδώσεις των ακαθάρτων και ομβρίων νερών κατασκευάζονται από τη Δ.Ε.Υ.Α. και η δαπάνη κατασκευής χρεώνεται στους κύριους των ακινήτων.

Άρθρ. 6, παρ. 3: Για ακίνητα που έχουν πρόσοψη σε περισσότερους από ένα δρόμους, στους οποίους υπάρχουν αγωγοί του οριστικού δικτύου, σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού αυτού, η σύνδεση γίνεται με τον αγωγό που εξυπηρετεί καλύτερα το ακίνητο με τη σύμφωνη όμως γνώμη της υπηρεσίας. Αν υπάρχει αγωγός του οριστικού δικτύου στον ένα απ' τους δυο π.χ. δρόμους, το ακίνητο συνδέεται σ' αυτόν, εφ' όσον ο ιδιοκτήτης απαιτεί την άμεση σύνδεση του ακινήτου του.

Άρθρ. 7, παρ. 1, 3 και 5: 1. Όταν τα εντός του ακινήτου στόμια υποδοχής των αποχετεύσεων ακαθάρτων βρίσκονται χαμηλότερα του ισογείου, η σύνδεση με τον υπόνομο επιτρέπεται ΜΟΝΟΝ μετά από ειδική άδεια της Δ.Ε.Υ.Α. Η άδεια αυτή χορηγείται μόνο μετά από έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη του ακινήτου «ότι δεν θα έχει καμία απαίτηση για αποζημίωση σε περίπτωση που θα προκληθούν ζημιές στο ακίνητό του από πλημμύρες ή οποιοδήποτε άλλη αιτία, και ότι αυτός είναι υπεύθυνος για ζημιές που θα προκληθούν από την παραπάνω αιτία σε τρίτους, καθώς επίσης και για την καταβολή των δαπανών που θα χρειασθούν για την αποκατάσταση των παραπάνω ζημιών».

3. Οι ανωτέρω παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος άρθρου, εφαρμόζονται και στις ήδη συνδεδεμένες με οποιοδήποτε τρόπο με το δίκτυο οικοδομές πριν την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού

και οι ιδιοκτήτες είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν όσα αναφέρονται στις παραπάνω παραγράφους, εφόσον τους υποδειχθεί από την Τ.Υ. της Δ.Ε.Υ.Α.

5. Σε περίπτωση που υπόγειος ή άλλος χώρος, βρίσκεται τόσο χαμηλά ώστε να μη μπορεί να γίνει η αποχέτευση των νερών προς τον υπόνομο του δρόμου με φυσική ροή, τότε η αποχέτευση γίνεται με μηχανική ανύψωση των νερών με ευθύνη και δαπάνη του ιδιοκτήτη. Οι διαστάσεις της δεξαμενής από την οποία θα αντλούνται τα απόβλητα, είναι τέτοιες ώστε να πραγματοποιείται άντληση σε χρονικά διαστήματα τέτοια που να μην υπερβαίνουν τις 3 ώρες.

Άρθρ. 11: Για τη λειτουργία και συντήρηση του δικτύου αποχέτευσης καθώς και για την κάλυψη των υποχρεώσεων που ανέλαβε η Επιχείρηση για την κατασκευή του, σύμφωνα με τον Ν.1069/80 και τις τροποποιήσεις του (Ν.2307/95, Ν. 2839/2000) εκτός από τα ειδικά τέλη των άρθρων 11 και 12 του Ν. 1069/80 επιβάλλονται τα παρακάτω τέλη και δαπάνες :

1. Δαπάνη διακλάδωσης και σύνδεσης προς τον αγωγό αποχέτευσης (άρθρο 10 παρ. 1δ και άρθρο 15 Ν.1069/80)

Είναι ανταποδοτικό τέλος και καθορίζεται από το Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 15 Ν.1069/80 και από το Διοικητικό Συμβούλιο με βάση το ήμισυ του μέσου πλάτους του δρόμου. Η μέση τιμή ανά τρέχον μέτρο, ορίζεται με απόφαση του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α.

3. Τέλος σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης (άρθρο 10 παρ. 1γ Ν.1069/80):

...γ. Για ακίνητα νόμιμα συνδεδεμένα με το δίκτυο αποχέτευσης οι κύριοι των ακινήτων αυτών δεν οφείλουν κανένα ποσό για τέλος ή δικαίωμα σύνδεσης, αν τα ακίνητα βρίσκονται στην ίδια μορφή από πλευράς προσόψεων και ορόφων όπως την εποχή που είχαν συνδεθεί. Αν δεν μπορεί να βεβαιωθεί ο αριθμός των ορόφων που είχε το ακίνητο, τότε λαμβάνεται υπόψη σαν ισόγειο και βεβαιώνεται πρόσθετο τέλος ή δικαίωμα σύνδεσης για τους παραπάνω ορόφους.

Από τις διατάξεις αυτές προκύπτει ότι οι αιτούντες **υποχρεούνται σύμφωνα με το άρθρ. 4, παρ. 2 του Κανονισμού να συνδέσουν το ακίνητο στον αντίστοιχο δρόμο του σχεδίου πόλεως ή εντός οικισμού.**

Στην υπό κρίση περίπτωση, η διαδικασία για την κατασκευή της νέας και επιπρόσθετης παροχής αποχέτευσης υπόκειται στους περιορισμούς του άρθρ. 6, παρ. 3: Αν υπάρχει αγωγός του οριστικού δικτύου στον ένα απ' τους δρόμους στους οποίους έχει πρόσοψη το εν λόγω ακίνητο, το ακίνητο συνδέεται σ' αυτόν, εφ' όσον ο ιδιοκτήτης απαιτεί την άμεση σύνδεση του ακινήτου του.

Λόγω δε της επικλινούς θέσης του ακινήτου, έχει ταυτόχρονη εφαρμογή στην υπό κρίση περίπτωση και η παρ. 5. του άρθρου 7 του Κανονισμού που προβλέπει ότι σε περίπτωση που υπόγειος ή άλλος χώρος, βρίσκεται τόσο χαμηλά ώστε να μη μπορεί να γίνει η αποχέτευση των νερών προς τον υπόνομο του δρόμου με φυσική ροή, τότε η αποχέτευση γίνεται με μηχανική ανύψωση των νερών με ευθύνη και δαπάνη του ιδιοκτήτη.

Με άλλα λόγια, εφόσον οι αιτούντες επιθυμούν την άμεση σύνδεση του ακινήτου με τον αγωγό αποχέτευσης του οριστικού δικτύου, η νέα αυτή σύνδεση θα πρέπει να γίνει με αυτόν, παρά τις υψηλούς κόστους εργασίες που απαιτούνται.

Είναι δε ζήτημα τεχνικής κρίσης της Τεχνικής Υπηρεσίας της Δ.Ε.Υ.Α. εάν η νέα σύνδεση του ακινήτου θα πρέπει να γίνει με την εκτέλεση νέας διακλάδωσης προς τον αγωγό αποχέτευσης, είτε με φυσική ροή, είτε με μηχανική ανύψωση των λυμάτων.

Σε κάθε περίπτωση όμως, είτε η αποχέτευση των λυμάτων γίνει με φυσική ροή είτε με μηχανική ανύψωση, η **δαπάνη διακλάδωσης και σύνδεσης προς τον αγωγό αποχέτευσης** (άρθρ. 10 παρ. 1 περ. δ και άρθρ. 15 Ν. 1069/80) για την νέα και επιπρόσθετη παροχή αποχέτευσης, βαρύνει τους αιτούντες, σύμφωνα με τα άρθρ. 5, παρ. 1 σε συνδυασμό με το άρθρ. 11, παρ. 1 του Κανονισμού.

Σημειώνεται δε, ότι το ύψος της δαπάνης διακλάδωσης και σύνδεσης προς τον αγωγό αποχέτευσης που θα επιμετρηθεί στους αιτούντες θα υπολογισθεί με βάση τα οριζόμενα στο **άρθρ. 11, παρ. 1 του Κανονισμού**, έστω και αν το πραγματικό κόστος της δαπάνης θα είναι υψηλότερο. Τούτο δε συμβαίνει λόγω του ανταποδοτικού χαρακτήρα του τέλους αυτού, ο οποίος αξιώνει την ύπαρξη μιας, κατά προσέγγιση, αναλογικής σχέσεως μεταξύ προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων των σχετικών δημοτικών ή κοινοτικών υπηρεσιών (βλ. ΣτΕ 60/2010, 609/2004, 3850/1985, 3623/1982)

Αντιθέτως οι αιτούντες δεν οφείλουν να καταβάλουν νέο τέλος σύνδεσης με το δίκτυο αποχέτευσης (άρθρο 10 παρ. 1γ Ν.1069/80),

σύμφωνα με το άρθ. 11 παρ. 3 του Κανονισμού, εάν το υπό κρίση ακίνητο βρίσκεται στην ίδια μορφή από πλευράς προσόψεων και ορόφων όπως την εποχή που είχε συνδεθεί με τον αγωγό αποχέτευσης.

Αθήνα, 9/5/2011

Ο γνωμοδοτών δικηγόρος

Πάνος Ζυγούρης